

प्र.१ अ) खालील प्रश्न सोडवा.

५

१) रिकाम्या जागी योग्य शब्द योजून विधान पूर्ण करा.

उत्क्रांती म्हणजेच _____ होय.

२) वेगळा घटक ओळखा.

गूळ, गहू, हरभरा, ज्वारी

३) सहसंबंध ओळखा.

2 n गुणसूत्रे : द्विविभाजन :: n गुणसूत्रे : _____

४) खालील विधान चूक की बरोबर ते लिहा. चुकीचे विधान दुरुस्त करून लिहा.

जेथे बेडूक असतात तेथे सापही असतात.

५) ऊर्जा म्हणजे काय ?

ब) खालील दिलेल्या पर्यायापैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा.

५

१) _____ मार्फत शरीरात पाणी घेतले जाते.

अ) ऑस्क्युला ब) ऑस्टीया क) कंटिका ड) शुक्रिका

२) _____ वायु भविष्यातील इंधन मानले जाते.

अ) मिथेन ब) हायड्रोजन क) ब्युटेन ड) नायट्रोजन

३) राष्ट्रीय डाळींब संस्था _____ येथे आहे.

अ) सोलापूर ब) दिल्ली क) नागपूर ड) लातूर

४) _____ हा सामाजिक अनारोग्याचा घातक दुष्परिणाम आहे.

अ) इतरांप्रती विश्वास ब) मानसिक ताणतणाव क) माणसांना स्वीकारणे ड) नातेवाईकांचा मोठा संग्रह

५) गाव पातळीवरील समिती अध्यक्ष _____ असतो.

अ) सरपंच ब) जिल्हाधिकारी क) तलाठी ड) मामलेदार

प्र.२ पुढील उपप्रश्न सोडवा. (कोणतेही ५)

१०

१) फरक स्पष्ट करा. : ऑक्सिजन व विनाॅक्सीजन

२) मोठ्या कुटुंबाचे दुष्परिणाम सांगा.

३) नामनिर्देशित आकृती काढा. : विद्युत चुंबकीय प्रवर्तन

४) शास्त्रीय कारणे लिहा. : जेलीफिश या प्राण्याबरोबर संपर्क आल्यास आपल्या शरीराचा दाह होतो.

५) खालील रकान्यातून उपयुक्त वनस्पती व फळे ओळखा.

अ	ग	स्ता	जे
न	क्रो	तु	ष्ठ
न	ळ	ड	म
स	ओ	वा	ध

६) इतरांशी सुसंवाद साधण्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

७) भूकंपाचे विध्वंसक परिणाम कोणते ?

प्र.३ पुढील उपप्रश्न सोडवा. (कोणतेही ५)

- १) तंतुकणिकांना ऊर्जा निर्मितीचे केंद्र असे का म्हणतात ?
- २) फरक स्पष्ट करा : अलैंगिक प्रजनन व लैंगिक प्रजनन
- ३) ऊर्जेचा मनोरा म्हणजे काय? ऊर्जेचा प्रवाह अन्नसाखळीतून कसा संक्रमित होतो ?
- ४) आकृती काढा. : सौर औष्णिक विद्युतनिर्मिती केंद्राचा आराखडा.
- ५) खालील प्राणी संघांची वैशिष्ट्ये लिहा. : गोलकृमी प्राणी संघ
- ६) जैवतंत्रज्ञानाचा वापर करून बनविण्यात आलेल्या कोणत्या वस्तु तुम्ही तुमच्या जीवनात वापरता ?
- ७) पुढील परिच्छेद वाचा व त्यावर आधारित प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

निसर्ग हा माणसाचा जवळचा मित्र आहे. बागकाम, पक्षीनिरीक्षण, निसर्गाच्या सान्निध्यात वेळ घालवणे, एखाद्या पाळीव प्राण्याचे संगोपन अशा छंदांमुळे विचारसरणी सकारात्मक होते. आत्मविश्वास वाढतो. आजूबाजूला घडणाऱ्या घटनांबद्दल सजगता (mindfulness) विकसित करणे, मनात नकारात्मक भावना (उदा. सूड / बदला) असल्यास त्या नष्ट करण्याचा निर्धार करणे अशा मानसिक व्यायामांनीही सामाजिक आरोग्य प्राप्त करता येते.

- i) माणसाचा जवळचा मित्र कोण ?
- ii) निसर्गाच्या सान्निध्यात वेळ घालविल्यास काय होते ?
- iii) निसर्गाशी मैत्री केल्यामुळे काय घडते ?

प्र.४ पुढील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही १)

- १) अवशेषांगे म्हणजे काय ते सांगून मानवी शरीरातील काही अवशेषांगाची नावे लिहा. तीच अवशेषांगे इतर कोणत्या प्राण्यांसाठी उपयुक्त आहेत ते लिहा.
- २) अशी कल्पना करा, की शाळेमध्ये अथवा क्रीडांगणावर खेळत असताना अपघातासारखी एखादी आपत्ती ओढवली, तर तिचे तुमच्यावर व सभोवतालच्या वातावरणावर काय परिणाम होतील ?